

บทคัดย่อ

งานศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมเซรามิกประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารในด้านการผลิตและการตลาด และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารของจังหวัดลำปาง ได้แก่ ปัจจัยด้านแหล่งที่ตั้ง ปัจจัยด้านทรัพยากรการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด และปัจจัยด้านบทบาทรัฐบาล รวมถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการส่งออก ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2549 จากการสำรวจภาคสนามโรงงานส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารในจังหวัดลำปางจำนวนทั้งหมด 16 โรงงาน พบว่า มีลักษณะการดำเนินงานในรูปแบบของบริษัทจำกัดเป็นส่วนใหญ่ ผลิตภัณฑ์เซรามิกประเภทสโตนแวร์คุณภาพสูงเพื่อการส่งออก มีทั้งการผลิตตามคำสั่งซื้อและการผลิตโดยการออกแบบเอง ช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพื่อการส่งออกที่สำคัญที่สุด คือ การจำหน่ายผ่านงานแสดงสินค้าที่จัดขึ้นภายในประเทศและต่างประเทศ รองลงมาคือ การจำหน่ายผ่านบริษัทตัวแทนจำหน่ายและผ่านทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce)

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารของจังหวัดลำปาง ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านตลาดมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านแหล่งที่ตั้ง ปัจจัยด้านทรัพยากรการผลิตและปัจจัยด้านบทบาทรัฐบาล ตามลำดับ โดยปัจจัยด้านตลาด ผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการมีเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการขยายตลาดไปสู่ต่างประเทศ การผลิตสินค้าให้มีเอกลักษณ์แตกต่างจากคู่แข่งและมีฝ่ายการตลาดต่างประเทศไว้ติดต่อกับลูกค้าโดยตรง ปัจจัยด้านแหล่งที่ตั้ง ให้ความสำคัญกับแหล่งที่ตั้งของโรงงานอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ แหล่งพลังงานและเชื้อเพลิง และอยู่ใกล้ศูนย์กลางตลาดแรงงาน เพราะทำให้ประหยัดต้นทุนการผลิต ปัจจัยด้านทรัพยากรการผลิต ให้ความสำคัญกับวัตถุดิบและพลังงาน เนื่องจากเป็นต้นทุนการผลิตที่มีสัดส่วนสูงที่สุด และปัจจัยด้านบทบาทรัฐบาล ให้ความสำคัญกับการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านตลาดต่างประเทศและการจัดให้มีการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพราะทำให้ผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดได้มากขึ้น

สำหรับปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการส่งออกผลิตภัณฑ์เซรามิกประเภทเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารของจังหวัดลำปางมากที่สุด คือ ปัญหาด้านบทบาทรัฐบาล รองลงมาคือ ปัญหาด้านตลาด ปัญหาด้านแหล่งที่ตั้งและปัญหาด้านทรัพยากรการผลิต ตามลำดับ โดยปัญหาที่เกิดจากบทบาทของรัฐบาล ได้แก่ ปัญหาอัตราแลกเปลี่ยนเงินผันผวน ปัญหาภาษีนำเข้าวัตถุดิบสูงและปัญหาการ

ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ปัญหาด้านตลาด ได้แก่ ปัญหาตลาดต่างประเทศมีกำลังซื้อลดลง มีการลอกเลียนแบบสินค้า ขาดอำนาจต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางและผู้บริโภค และประเทศคู่แข่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ปัญหาด้านแหล่งที่ตั้ง ได้แก่ ปัญหาต้นทุนค่าขนส่งสินค้าสูง เนื่องจากจังหวัดลำปางตั้งอยู่ห่างไกลจากท่าเรือที่ใช้ในการขนส่งสินค้าไปยังต่างประเทศ ส่งผลให้ราคาสินค้าส่งออกสูง และปัญหาด้านทรัพยากรการผลิต ได้แก่ ปัญหาเรื่องวัตถุดิบประเภทดินขาวภายในจังหวัดที่นำมาผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกเพื่อส่งออก มีคุณสมบัติไม่ถึงมาตรฐานทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้ไม่ตรงตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ และปัญหาด้านเทคโนโลยีการผลิตที่ล้าสมัยหรืออุปกรณ์การผลิตมีประสิทธิภาพต่ำ เนื่องจากขาดเงินทุนในการปรับปรุงและพัฒนาอุปกรณ์และเทคโนโลยีการผลิตให้มีความทันสมัย ส่งผลให้เกิดการสูญเสียในระหว่างกระบวนการผลิต